

Valsts darba
inspekcija

Radošas metodes, mācot darba aizsardzību

02.03.2016., Rīga

Valsts darba
inspekcija

Aktuālā nelaiemes gadījumu statistika Nelaiemes gadījumi darbā ar jauniešiem

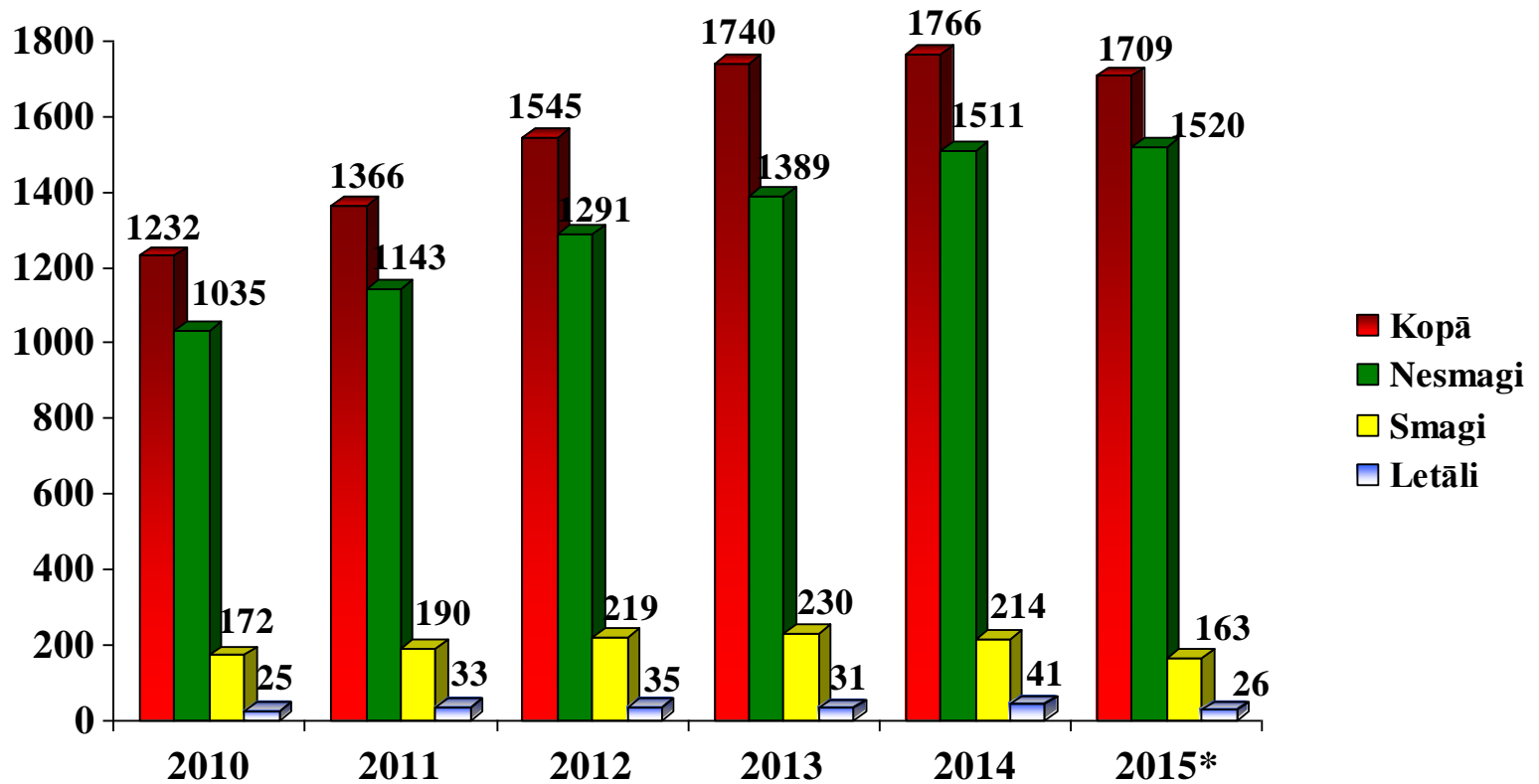
Sandra Zariņa, VDI Darba aizsardzības nodaļas vadītāja
Sandra.zarina@vdi.gov.lv t.67021709

02.03.2016., Rīga

Valsts darba
inspekcija

Darbā notikušo nelaimes gadījumu dinamika (2010. gads –2015. gads)

* Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Smagie un letālie nelaimes gadījumi

2015. gads

Dzimums

77% vīrieši

23% sievietes

Stāžs

- Līdz 1 gadam - 40%
- 1 - 3 gadi - 27%
- 4 - 10 gadi - 20%
- 11 - 20 gadi - 11%
- virs 20 gadiem - 2%

Profesija

Visbiežāk cietuši:

- transportlīdzekļu vadītāji;
- dažādu iekārtu operatori;
- būvstrādnieki;
- palīgstrādnieki u.c.

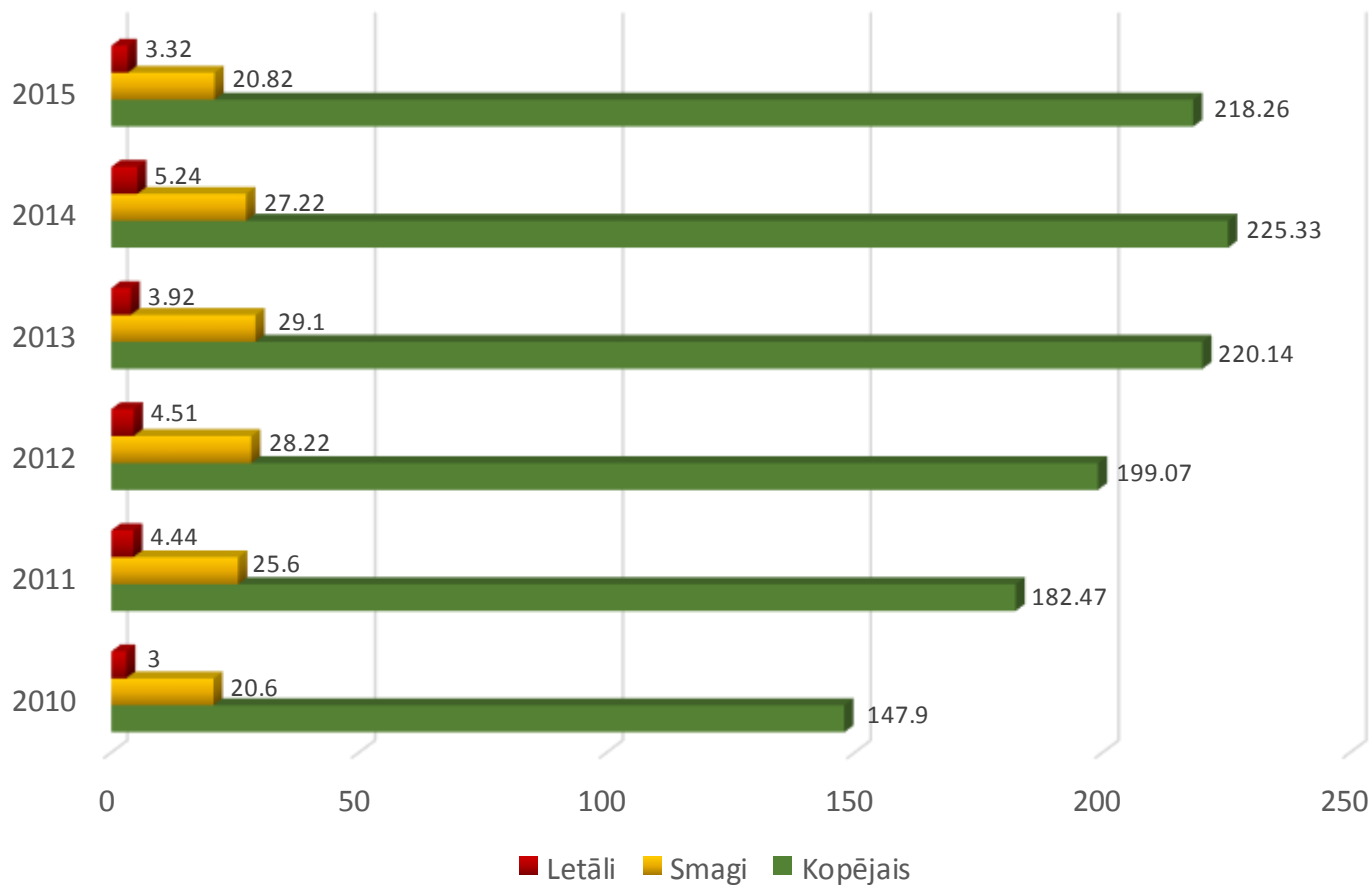
Alkohols

Katrā 10. negadījumā cietušais bija lietojis alkoholu. Antirekords - 3,33 promiles. Vidējais rādītājs - 0,65 promiles.

Valsts darba
inspekcija

Nelaimes gadījumos kopējais cietušo skaits uz 100 000 strādājošiem (2010.g. – 2015.g.)

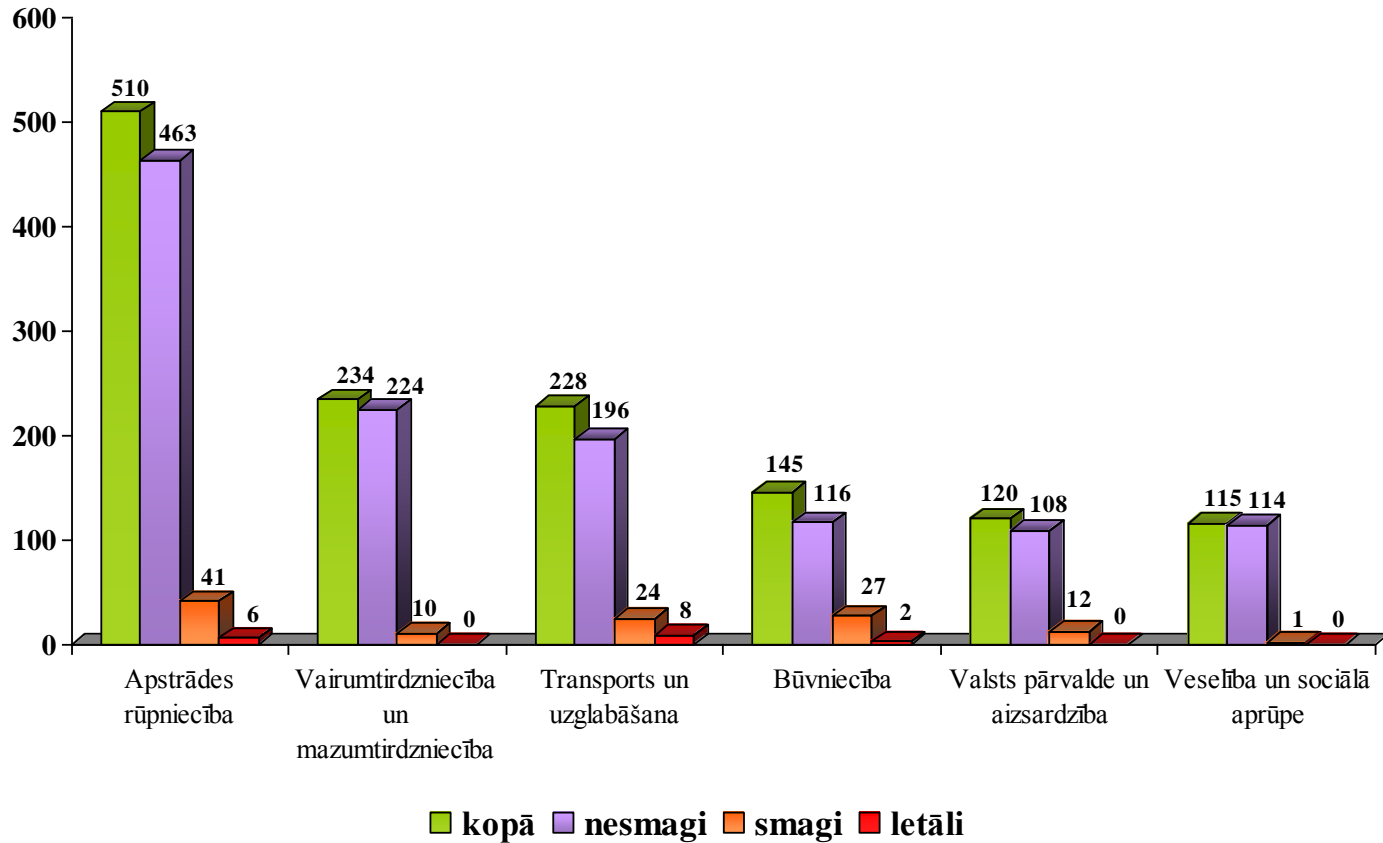

*Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Nozares, kurās 2015. gadā visbiežāk notikuši nelaimes gadījumi darbā

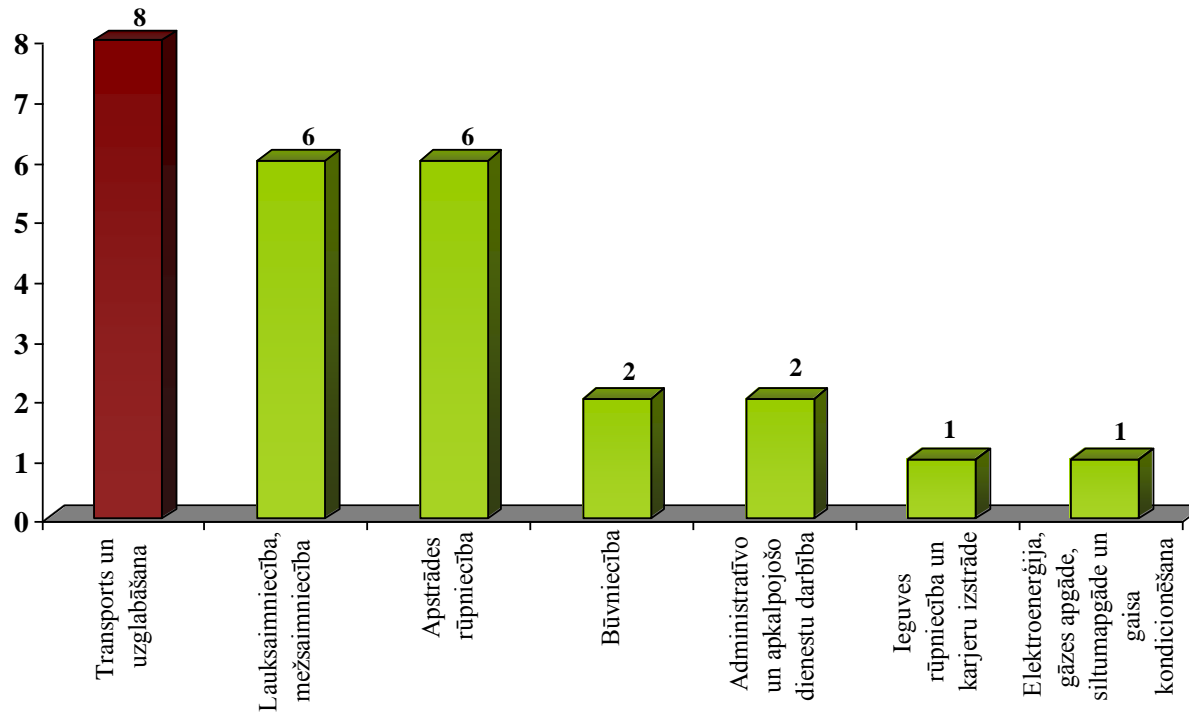

*Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Nozares, kurās 2015. gadā visvairāk notikuši letālie nelaimes gadījumi darbā

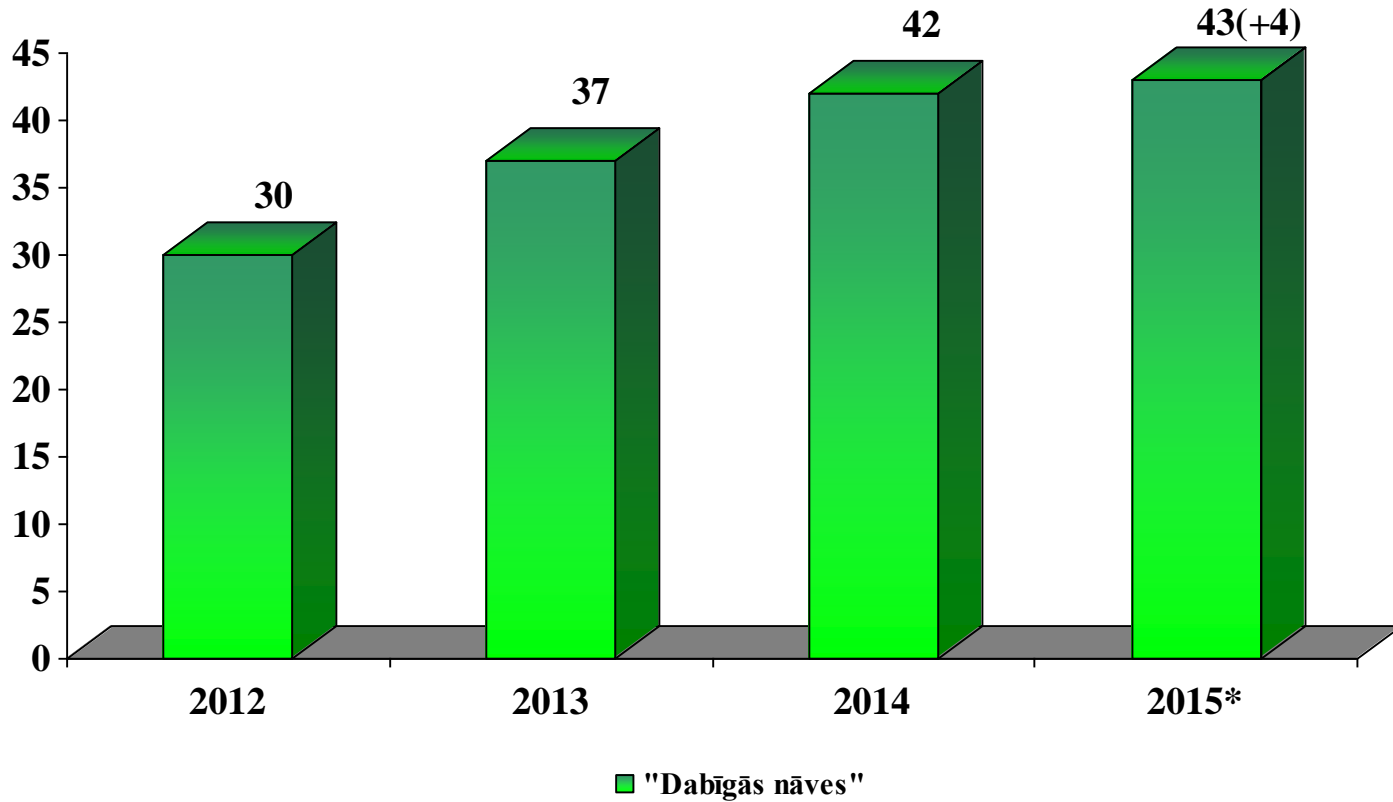

*Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

VDI sagatavoto letālo NG Aktu par darbā notikušajiem nelaimes gadījumiem, kas nav saistīti ar darba vides riska faktoru iedarbību ("dabīgās nāves") skaits

*Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Dabīgās nāves

Pēkšņa veselības pasliktināšanās
darba vietā

Dzimums

92% vīrieši

8% sievietes

Dabīgās nāves visbiežāk konstatētas šādās
nozarēs:

Transports un uzglabāšana;

Būvniecība;

Apstrādes rūpniecība;

Lauksaimniecība un mežsaimniecība;

Kādi ir
iespējamie
cēloņi

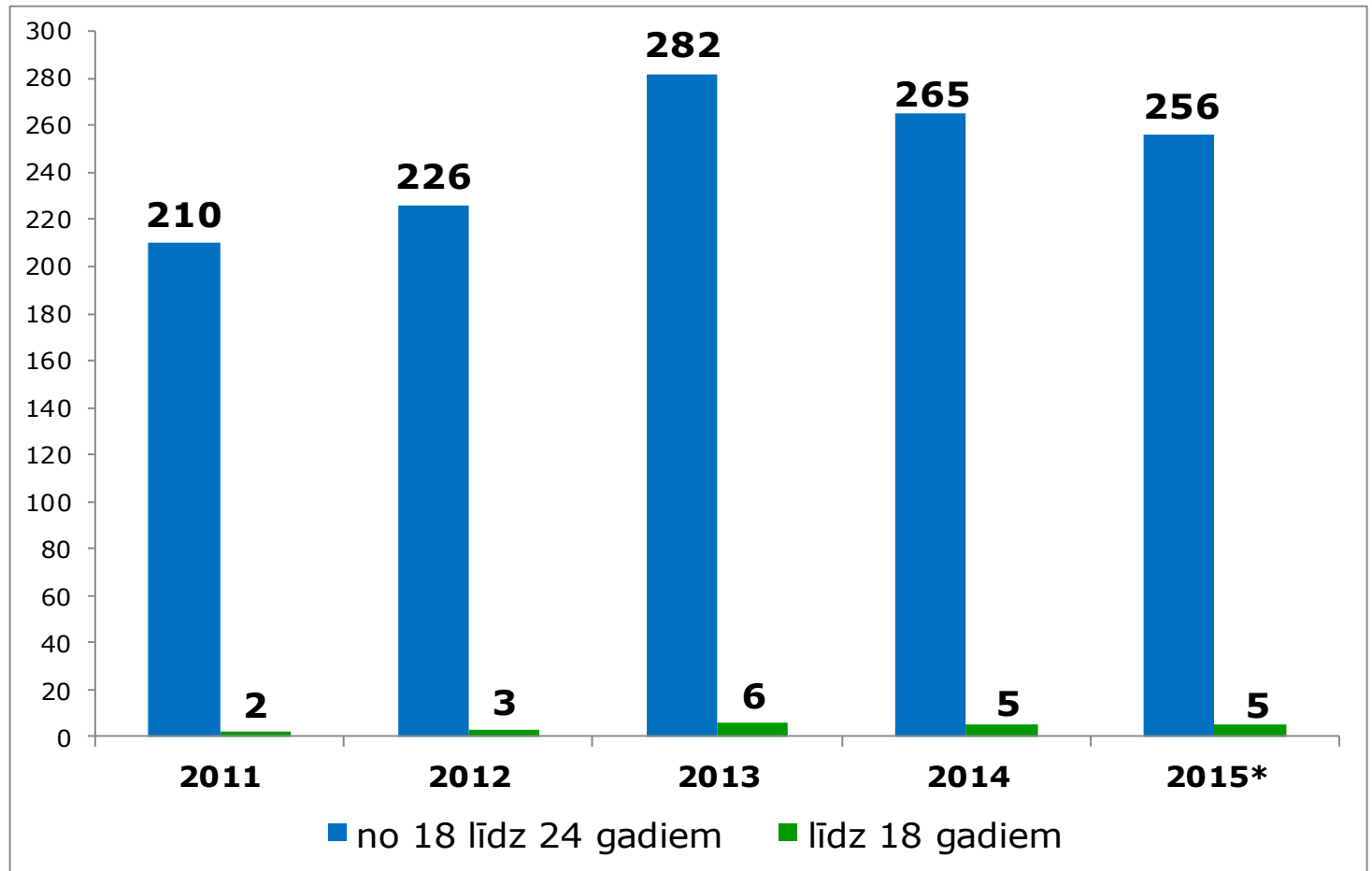

- Neveselīgs uzturs. smēķēšana, alkohols;
- Enerģijas dzērieni, nepiemēroti medikamenti;
- Sēdošs darbs, mazkustība;
- Fiziska un garīga pārslodze;
- Nevērīga attieksme pret savu pašsajūtu, ilglaicīgs stress;
- Novēloti veiktas obligātās veselības pārbaudes u.c.

Valsts darba
inspekcija

Jauniešu, kuri cietuši nelaimes gadījumos darbā, skaits

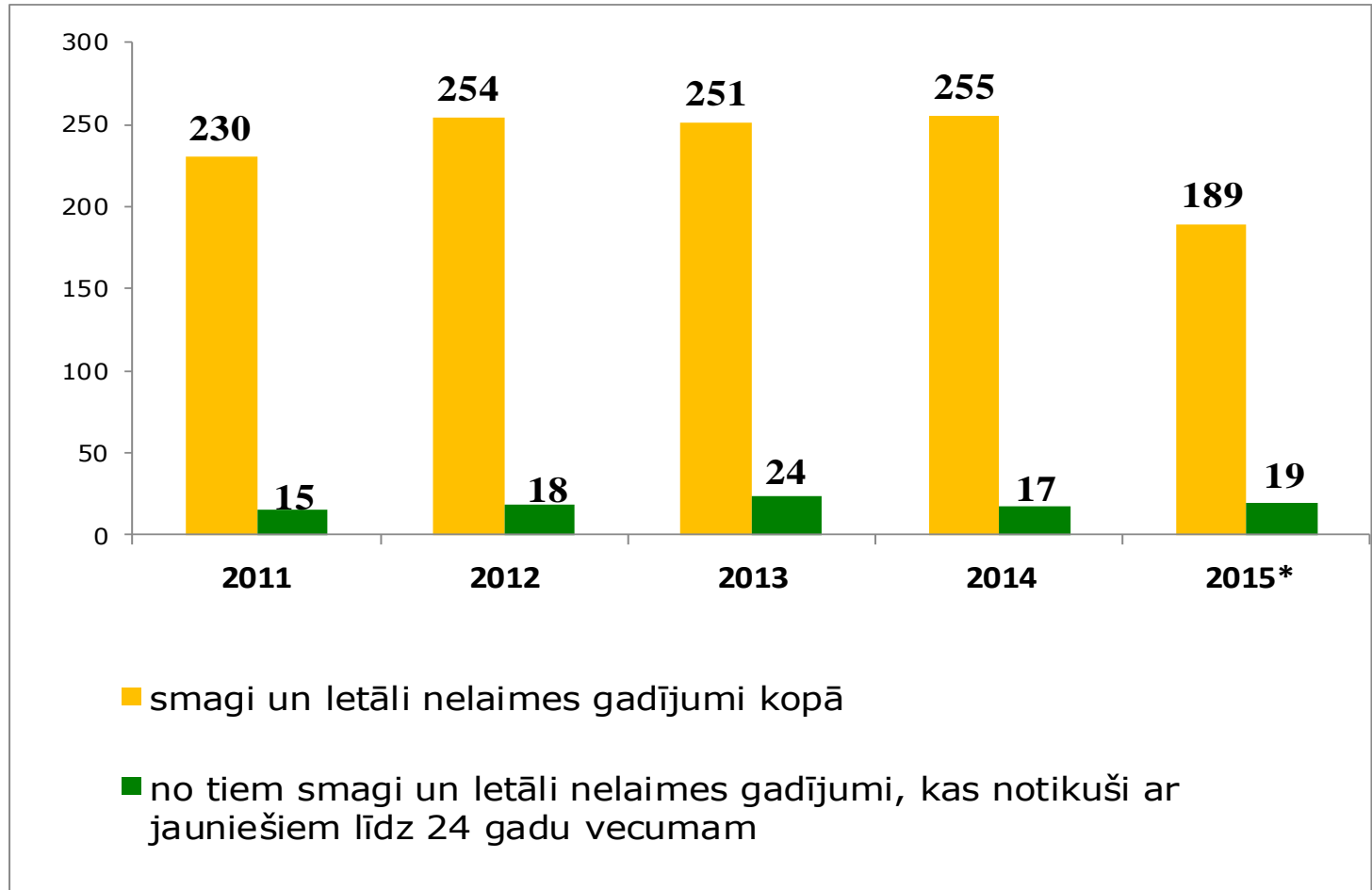
Jaunieši veido sesto daļu (15%) no visa nelaimes gadījumos darbā cietušo skaita, un šī daļa vairākus gadus saglabā konstantu un nemainīgu tendenci.

*Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Jauniešu, kuri cietuši smagos un letālos nelaimes gadījumos darbā, skaits

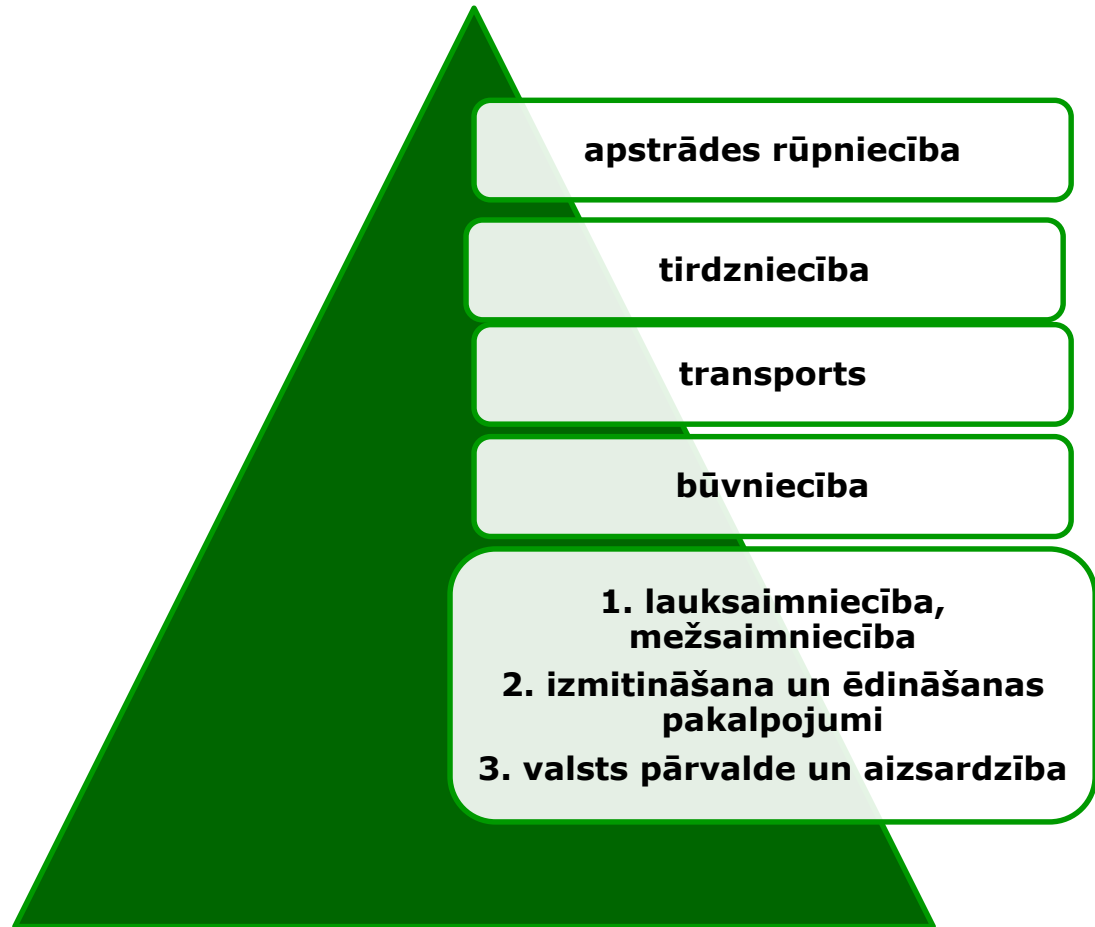
Jaunieši un gados jauni darbinieki veido ceturto daļu no visa smagos un letālos nelaimes gadījumos darbā cietušo skaita.

*Par 2015. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

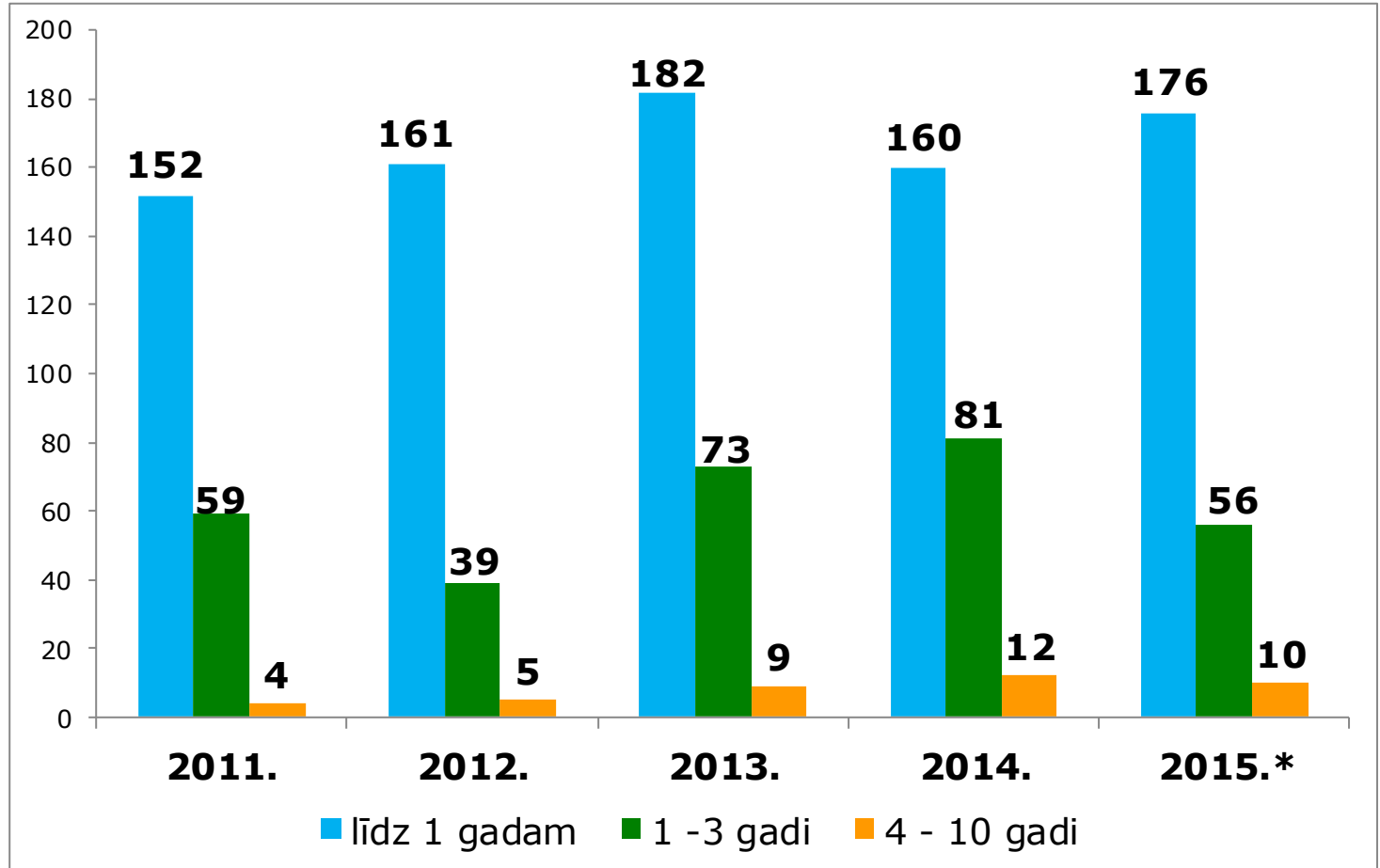
Nozares, kurās strādājošie jaunieši (līdz 24 gadu vecumam) visvairāk cietuši nelaimes gadījumos darbā

Valsts darba
inspekcija

Jauniešu (līdz 24 gadu vecumam), kuri cietuši nelaiemes gadījumos darbā, skaits sadalījumā pēc darba stāža

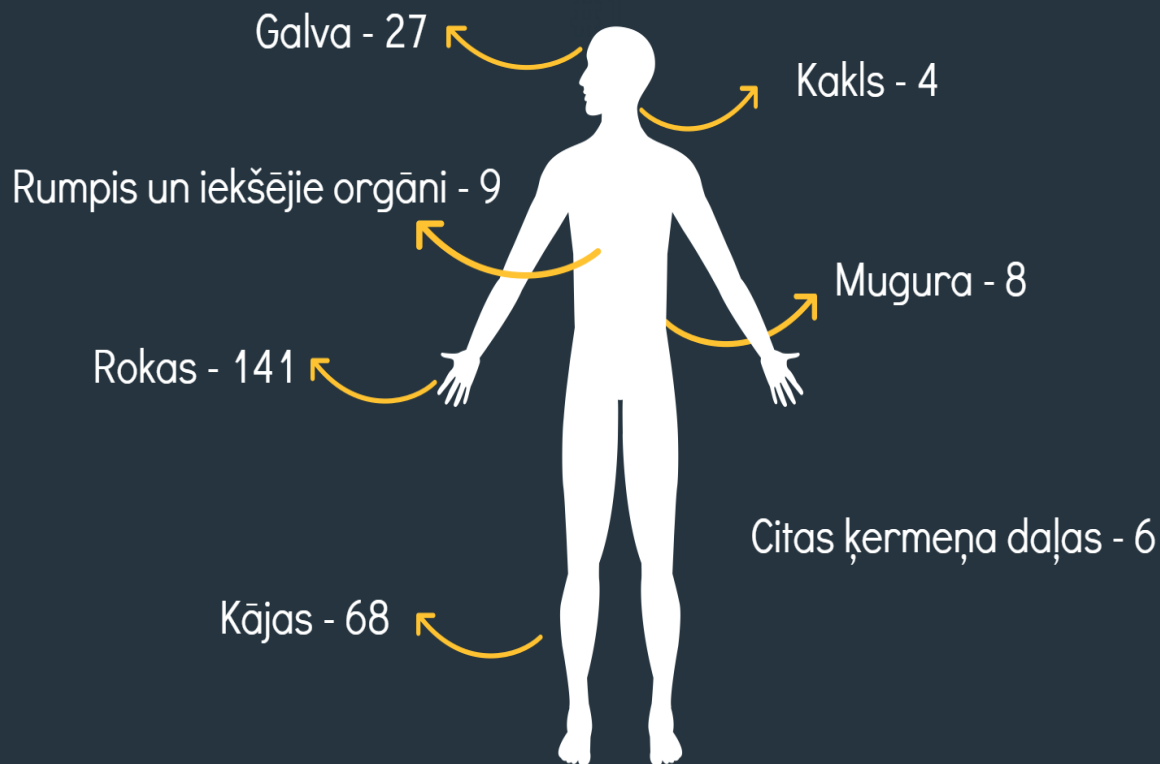

Valsts darba
inspekcija

Visbiežāk traumētās ķermeņa daļas

IEVAINOTĀS ĶERMEŅA DAĻAS

(JAUNIEŠI LĪDZ 24 GADIEM)

Visbiežāk gūtie veselības traucējumi

Valsts darba
inspekcija

VESELĪBAS TRAUCĒJUMU VEIDI

Brūces un virspusēji ievainojumi - 148

Kaklu lūzumi - 52

Izmežģījumi, sastiepumi - 34

Smadzeņu satricinājums un galvas iekšēji ievainojumi - 13

Apdegumi, applaucējumi, apsaldējumi - 7

Traumatiskas amputācijas - 4

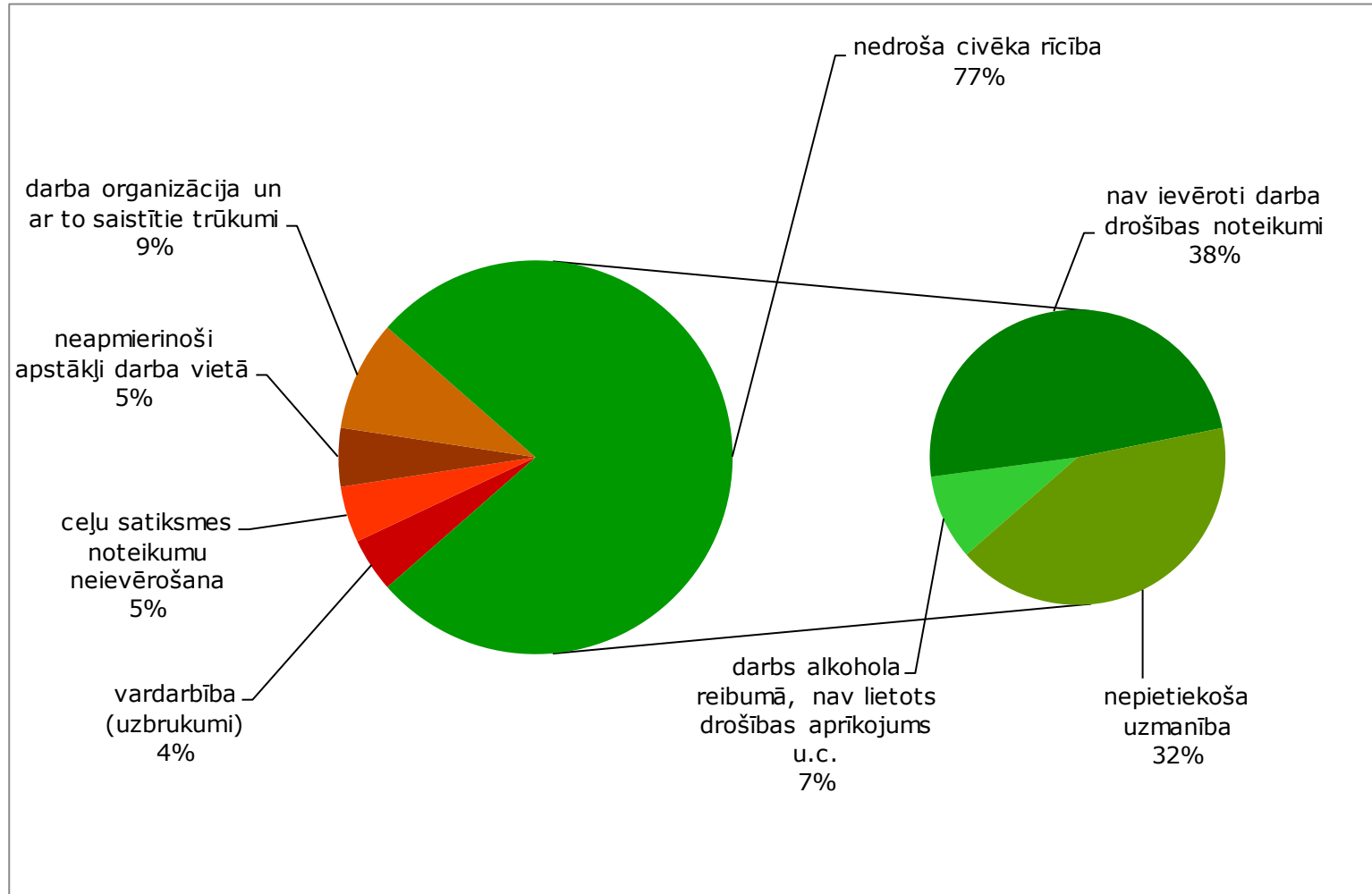
Citi veselības traucējumu veidi - 27

* Vienam cietušajam var būt vairākas ievainotās ķermeņa daļas un vairāki veselības traucējumu veidi.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumu darbā, kuros cietuši jaunieši un gados jauni darbinieki, cēloņi

2015. gadā notikušais letālais nelaiimes gadījums

Valsts darba
inspekcija

Traktortehnikas vadītājs palūdza cietušajam, savā prombūtnes laikā, veikt vizuālu traktora apskati, pārbaudīt motoreļļas līmeni un ūdens pietiekamību dzesēšanas sistēmā. Kad palīgstrādnieks bija beidzis veikt savus pienākumus, viņš devās izpildīt lūgumu. Pēc kāda laika cits darba biedrs ievēroja, ka 20 metru attālumā no grants ieguves kuģa, cietušais vadīja traktorū smilts-grants karjeras 10 metrus augstās ūdenstilpnes krasta malā. Kolēģis redzēja, ka pietuvojoties karjera ūdenstilpnes malai cietušā vadītais traktors, uz brīdi pārtrauca kustību un tad sākās krasta grunts nogrūvums. Krasta nogrūvuma rezultātā traktors kopā ar vadītāju ieslīdēja 6 līdz 8 metri dziļajā karjera ūdenstilpnē. Ūdenstilpnē iekritušais traktors pazuda zem karjera ūdenskrātuves ūdens, savukārt bojā gājušais tanī brīdī neuzpeldēja. Viņš tika atrasts un izcelts no ūdenstilpnes tikai pēc 2 dienām.

Cietušās vecums – 22 gadi, darba stāžs amatā – 5 mēneši

Nelaiimes gadījuma cēloņi:

Uzraudzības un kontroles trūkums darba aizsardzībā no darba devēja puses.

2015. gadā notikušais smagais nelaiimes gadījums

Valsts darba
inspekcija

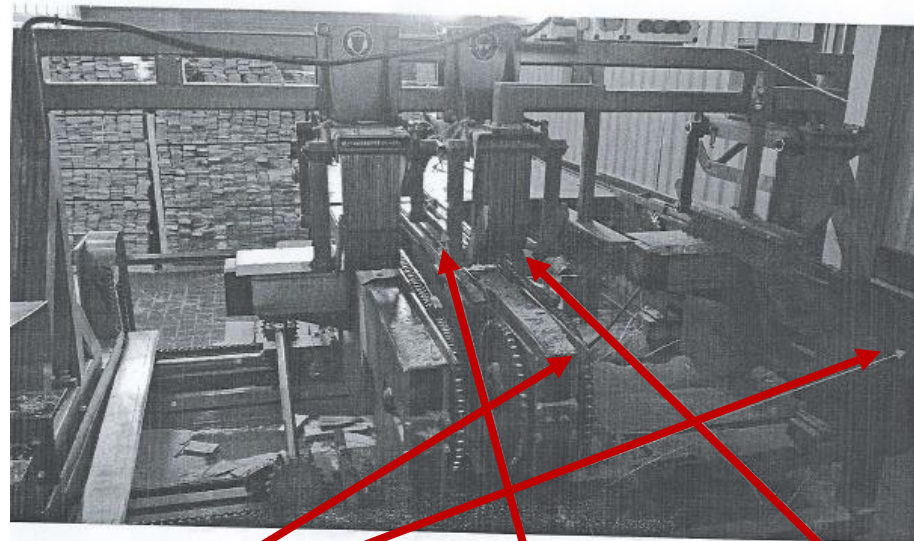
Cietušais kokapstrādes operators strādāja pie iekārtas, kur no kreisajā pusē esošās iekārtas konveijera lentas viņam bija jāņem koka dēļiši un jānovieto uz priekšā esošās iekārtas metāla ķēžu konveijera lentas. Iekārtas metāla ķēžu konveijera lenta dēļišus pārvietoja aiz metāla aizkariem, kur esošās zāģripas nozāģēja dēļišu galus.

Iekārtā pie zāģripām iekērās dēļa gals, bet darbinieks, neizslēdzot iekārtu, aizlika labo roku aiz metāla aizkariem, lai izvilktu iesprūdušo dēļa galu. Tad pēkšņi iekārtas zāģripa ierāva dēļa galu, kuru turēja cietušais un nozāģēja viņam labās rokas pirkstus un pārzāģēja plaukstu.

Cietušās vecums – 18 gadi, darba stāžs amatā – nepilns mēnesis

Nelaiimes gadījuma cēloņi:

Nav ievēroti darba drošības noteikumi un instrukcijas, jo cietušais nav ievērojis darba aizsardzības instrukcijā minēto un strādājis alkohola reibumā.

Vietas, kur uz
iekārtas tiek
novietoti dēļa gali.

Vieta, kur atrodas
zāģripa

Metāla aizkari, kas
ir priekšā zāģripai.

2015. gadā notikušais smagais nelaimes gadījums

Valsts darba
inspekcija

Pie skābbarības kaudzes veidošanas strādāja 2 traktori, kas veda zaļbarību. Traktora vadītājs izlīdzināja pievesto zaļbarību un to pieblietēja, veidojot kaudzes malām nepieciešamo slīpumu. Tika pievesta jauna zaļbarības masa un izbērtā kaudzes kreisajā pusē. Traktorists ar traktoru blietēja kaudzes labo malā, bet abi sezonas strādnieki, cietušais un viņa kolēģis, stāvēja pie izbērtās kravas zaļbarības kaudzes sākumā. Kad zaļbarība bija izbērtā, traktorists no izveidotās kaudzes otras malas atpakaļgaitā devās uz sākumu, kur stāvēja jau minētie strādnieki. **Darbinieki pēc traktorista teiktā esot sākuši doties prom no bedres, tāpēc traktorists turpinājis atpakaļgaitas kustību. Cietušais kolēģa saucienu doties prom bija slikti sadzirdējis, tādēļ uzreiz nav devies prom un turpinājis stāvēt ar muguru pret traktora braukšanas ceļu. Pēc laika viņš tomēr uzsāka kustību uz zaļbarības kaudzes malu, taču paklupa un traktors pārbrauca pāri cietušā labajam plecam un kreisajai gūžai.**

Cietušās vecums – 18 gadi, darba stāžs amatā – nepilns mēnesis

Nelaiemes gadījuma cēloņi:

Darbinieka neuzmanība, veicot darba pienākumus.

2015. gadā notikušais smagais nelaimes gadījums

Valsts darba
inspekcija

Iesaiņotāja iznāca no ceha un devās uz ģērbtuvu cauri gaitenim. Uzkāpjot uz flīžu seguma cietušajai paslīdēja kāja, viņa zaudēja līdzsvaru un nokrita uz labās rokas. Kolēģe, kura tobrīd atradās netālu – savā kabinetā dzirdēja kritienam līdzīgu troksni, nekavējoties izskrēja no kabineta un redzēja, ka cietusī ir nokritusi uz grīdas, bet tūlīt pati saviem spēkiem piecēlās. Iesaiņotāja guva rokas lūzumu.

Nelaiemes gadījuma notikuma brīdī gaitenī apgaismojums bija labs. Uz grīdas nekas neatradās un tā bija sausa. Kājās cietušajai bija darba apavi.

Cietušās vecums – 24 gadi, darba stāžs amatā – 3 mēneši

Nelaiemes gadījuma cēloņi:

No darba devēja un cietušās puses darba aizsardzības reglamentējošo un citu normatīvo aktu pārkāpumi, kas izraisīja nelaimes gadījumu netika konstatēti.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi ar nesmagiem veselības traucējumiem-2015

Darbinieka neuzmanība

- Iekārtas darbības laikā iesprūda stieple. Cenšoties novērst problēmu, darbinieks paņēma cauruli, kura ir papildus instruments mehānisma pacelšanai. Darbinieka neuzmanīgas darbības dēļ pirksts tika piespiest caurulei un traumēts.
- Kolēģe ņēma nost no grila gaļu un notīrot grilu tīrīšanas inventārs iekrita tvertnē ar eļļu, kā rezultātā izšļakstījās eļļa kolēģei uz rokām un cietušajai uz sejas
- Grieza dilles, lai noformētu ēdienu), savas neuzmanības dēļ iegrieza sev pirkstā ar nazi
- Lai ceļš būtu īsāks, cietušais pārvietojās pa darba galdu, uz kura bija panelis. Kāpjot nost no paneļa, cietušais šķībi nolika kāju uz līdzenas grīdas, kā rezultātā zaudēja līdzsvaru un viņš sastiepa labās pēdas potītes saites.
- Kāpjot dienesta automašīnā, kolēģis verot ciet automašīnas durvis nejauši iespieda automašīnas priekšējās durvīs cietušā labās rokas pirkstus.
- Cietušais grieza vajā kasti ar papīra nazi, bet, darbinieks nepamanīja, ka naža asmens ir izgājis uz āru. Cietušais turpināja griezt, kad nazis ieķērās, cietušais uzsita pa nazi, kā rezultātā nazis iedūrās rokā.

Datums, vieta

Prezentācijas nosaukums

Valsts darba
inspekcija

Nelaimes gadījumi ar nesmagiem veselības traucējumiem-2015

Nav ievērotas instrukcijas prasības

- No zāgēšanas operatora darbavietas mēģinājis noņemt atgarinātos galus un nejauši nospiedis darbības uzsākšanas pogu, kas no palīgstrādnieka darbavietas atrodas 80-90 cm tālu un, lai to nospieztu, jāpārliccas pāri zāģa aizsargam. Nospiežot pogu, nolaidies zāģa aizsargs un pacēlusies zāģa ripa, kas traumējusi labās rokas īkšķi.
- Kāpjot pa kāpnēm cietušajai paslīdēja kāja un viņa krita atmuģuriski. Krītot cietusī atsita muguru ribu rajonā un kreiso roku pret dzelzs kāpnēm. Kolēģe, nododot maiņu, nesakārtoja darba vietu.
- Skaidas presē ielika skaidas bloku, un laižot lejā presi ar roku pieturēja skaidas bloku. Darbības laikā cietušais aizskatījās citā virzienā un preses plaukts piespieda cietušā kreisās rokas 3. pirkstu. Bloka pieturēšana ar roku preseī nav nepieciešama.
- Darba procesā radiatora izslīdēja cietušajam no rokām, jo kraušanas darbos netika izmantoti cimdi un radiatoru iepakojums (1 gab. – iepakojumā) bija mitrs, un uzkrīta cietušajam uz rokas.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi ar nesmagiem veselības traucējumiem-2015

Vardarbība, uzbrukums

- Procedūru māsa bija sapinusies ar sistēmas vadiem un guļošais pacients bija satvēris viņas rokas pirkstu un lauza to. Guļošais pacients, turpinot izrādīt savu agresiju pret ārstniecības personālu, iespēra cietušajai pa vēderu.
- Videomonitoringa sistēmā apsargs pamanīja, ka veikalā divi pircēji, iespējams, varēja iznest alkohola pudeli caur kasi, par to nesamaksājot. Aizturēšanas brīdī aizdomās turamās personas izrādīja pretošanos.
- Cietušajai pastniecei pēkšņi no aizmugures, uzklupa suns un iekoda kājā. Cietusī centās atgaitāt suni, spēra viņam un mēģināja atkāpties. Diemžēl uz ceļa bija izcilnis, darbiniece aizķērās un atmuguriski krita.
- Transportējot pacientu uz slimnīcu, automašīnas salonā pacients palika agresīvs un sāka lauzt aparatūru. Pacients uzbruka ārsta palīgam, cieši saspiežot kaklu.

Valsts darba
inspekcija

Kopsavilkums par nelaiimes gadījumiem ar nesmagām sekām

- cietušo darba stāžs: no 2 dienām līdz 1 gadam (18-25)
90 % vieglo NG;
- netiek ievērotas instrukciju prasības;
- nozares dažādas;
- vieglas traumas gūtas arī strādājot ar autopacēlājiem,
ratiņiem, elektrokāriem (neuzmanība, instrukcijas
neievērošana);
- svarīga jauno darbinieku apmācība un kontrole!!!

**Katra kļūda, vieglprātība darbā var sabojāt
visu dzīvi!**

Valsts darba
inspekcija

Paldies par uzmanību!

Rīga, 02.03.2016.